

Прощання з вербою

Зірка Мензатюк

Пізнньої осені господар позгрібав у саду листя, сів на лавку й задумався.

— З горіха я маю мішок горішків, яблуня дала три ящики яблук, зі слив і вишень наварили варення, — розмірковував він. — Тільки з верби нема нічого. Треба її зрубати.

— Ой ні, — зашуміла верба. — Обітни моє гілля. Буде на плоти, ще й на лозницю!

— Постарілася ти, вербо! То мій дід плоти городив, сливи в лозниці сушив. Нині в мене заводські огорожі.

— То візьми моє гілля на розпал. Від нього гарно дрова займаються.

— Знов немудре кажеш! — засміявся господар. — Мій батько гіллям розпалював, а в мене в хаті газ.

— Чи ти й кошиків не плестимеш, ложок не різьбитимеш, корита на хліб не будеш довбати?

— Ба ні, не буду.

Зітхнула верба, зронила срібен лист.

— Бачу, справді я зайвою стала. Зрубай мене. Але, коли твоя ласка, не тепер — весною.

Відгуляли вітри, відбілили сніги, знову вийшов господар у сад:

— Пора тебе, вербо, рубати!

— Пора, — каже верба. — Хай-но востаннє з весною землю розбуджу.

Закивала верба високими гілками, і злетілися до неї синиці, вівсянки, дрозди, коноплянки, славки і плиски, чижі й горихвістки, і чубатий одуд, і дзьобатий дятел, ще й сорока-скрегока всілася на самісінькім верху. Заспівали, защебетали, закричали на сто голосів:

— Весно красна, ходи до нас!

Почуло їх сонце, відчинило своє блакитне вікно й обсипало вербу зливою проміння. Тої ж миті розкрилися вербові бруньки й випустили золотаво-зелені сережки. І такі прозоро-чисті, такі ніжні гіркуваті пахощі полинули садом! Враз постала дівчина, юна та свіжа, взяла в руку вербову гілочку в цвіту і ну торкати нею все навколо. Торкнула дерева — зацвіли дерева, торкнула землю — хрещатий барвінок спалахнув блакитними зірками, торкнула хмару — і та розквітла, веселкою зацвіла! А дівчина з гілкою — від дерева до дерева, від саду до поля:

— Верба б'є, не я б'ю, за тиждень Великдень!

І побачив господар, що з далекої мли йдуть до нього травневі дні — великі, ясні, багаті на цвіт, на мед, на пташиний щебет, на краплисту росу.

— Ще я тобі гарне літо наворожу, — почув господар знайомий шелест. Дивиться — аж верба вже й не верба, а купальська "Марина" у стрічках, віночках, у палахких свічках. Білолиці дівчата чарівний танок ведуть, чарівну пісню співають:

Кругом Мариноньки

Ходили дівоньки;
Стороною дощик іде!
Стороною,

Та на мою руженьку червону!

Розляглася ніч, пахуча й тепла. Побіг садом таємничий шелест. То прилинув лісовий вітерець.

— Господарю! Господарю! — залепетало листя. — Скарби шукай! Папороть зацвітає.

— Господарю! Господарю! — закивала й верба-"Марина". — Візьми мої чари. Урожай матимеш.

Кинула вона гілку на грядки — і вирости огірки, як мальовані. Кинула на город — став город, мов зелене руно!

— Тепер, господарю, можеш мене й рубати!

Стрепенувся господар. Чи це сон був, чи ява, чи солодке марево? Озирнувся навколо: стоїть верба в пухнастих сережках, біля ніг його лежить сокира, а в серці краса і щем. Підняв господар сокиру.

— Ні, вербо, — каже. — З горіха я матиму горішки, з яблуні яблука, з вишень і слив наваримо варення. А з тобою в саду буде казка. Не рубатиму тебе!

Так усе й скінчилося. Сокира вернулася у комору, а верба цвіте-цвіте! І пахне на всю околицю.